

Številka: 007-137/2020-9
Ljubljana, dne 23. 06. 2020
EVA 2020-1911-0008
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: NOVO GRADIVO ŠT. 1 - Predlog Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ____ redni seji dne _____ pod točko ____ dnevnega reda sprejela
S K L E P
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 - redni postopek in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije
Dr. Božo Predalič generalni sekretar
Prejmeta:
<ul style="list-style-type: none">
– Ministrstvo za obrambo,
– Ministrstvo za finance,
– Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
– Služba VRS za zakonodajo,
– Urad VRS za komuniciranje
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">
– Uroš Lampret, državni sekretar,
– Uroš Korošec, v. d. generalnega direktorja Direktorata za logistiko,
– Igor Nered, sekretar, Kabinet ministra
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none">
– mag. Matej Tonin, minister za obrambo,
– Uroš Lampret, državni sekretar,

- Uroš Korošec, v.d. generalnega direktorja Direktorata za logistiko,
- Igor Nered, sekretar, Kabinet ministra

5. Kratek povzetek gradiva:

Temeljni cilj Predloga zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026, je zagotavljanje finančnih sredstev v načrtovanem obsegu in po načrtovani dinamiki za vzpostavljanje ključnih vojaških zmogljivosti v navedenem obdobju, za izvajanje nalog Slovenske vojske ter za sodelovanje v sistemu kolektivne obrambe. Republika Slovenija na ta način prevzema tudi sorazmeren del odgovornosti za zagotavljanje nacionalne varnosti v sistemu kolektivne obrambe.

Z zakonom se bo zagotavljalo sredstva za izvajanje najpomembnejših investicij v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026, ki pomenijo vzpostavljanje in zagotavljanje ključnih vojaških zmogljivosti določenih po vrsti, obsegu in dinamiki s splošnim dolgoročnim programom razvoja in opremljanja Slovenske vojske in srednjeročnimi obrambnimi programi.

Z zakonom se ureja poraba finančnih sredstev v višini 780 milijonov eurov, pri čemer bo letna poraba v prvih dveh letih (2021, 2022) na ravni 100 milijonov eurov, v nadaljnjih štirih letih pa 145 milijonov eurov letno. Obseg sredstev, ki je določen na letni ravni je lahko v posameznih letih tudi višji za znesek, ki ga zaradi objektivnih okoliščin ne bo mogoče realizirati v preteklih letih, vendar ne sme biti višji od 160 milijonov eurov letno.

Vlada bo sprejemala letni načrt izvajanja investicij, pri čemer mora biti načrt usklajen z Državnim programom razvojnih politik in Načrtom razvojnih programov

Zakon bo omogočal, da se pri zagotavljanju oborožitvenih sistemov in vojaške opreme sklepajo večletne pogodbe, s katerimi se prevzemajo obveznosti tudi za daljše obdobje kot se sprejema letni proračun Republike Slovenije, pri čemer pa obveznosti prevzete za posamezno leto ne morejo presežati z zakonom določenih letnih omejitev.

Oborožitveni sistemi in vojaška oprema, ki se bo nabavljala v okviru tega zakona bo morala izpolnjevati standarde, ki veljajo v Nato oziroma bo morala biti zagotovljena njena povezljivost s sistemi in opremo, ki se uporablja v Nato. Ti standardi oziroma zahteve se smiselno uporabljajo tudi pri zagotavljanju potrebne infrastrukture in drugih pogojev, potrebnih za vzpostavitev načrtovanih vojaških zmogljivosti.

Določena je obveznost Ministrstva za obrambo, da zagotavlja ustrezno obveščanje gospodarskih subjektov o investicijah v Slovenski vojski, ki se v posameznem letu določijo z letnim načrtom, ki ga sprejme vlada. Takšen način obveščanja bo gospodarskim subjektom omogočil boljše predvidevanje tržnega razvoja ter morebitno sodelovanje v investicijskih projektih in naročilih.

Za zagotavljanje učinkovitega nadzora nad izvajanjem Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 je določeno, da vlada enkrat letno poroča Državnemu zboru o izvajanju zakona, najkasneje do konca meseca maja za preteklo leto.

Z NOVIM GRADIVOM št.1 nadomeščamo gradivo št. 007-137/2020-7 z dne 19. 6. 2020. V gradivu so izvedeni redakcijski popravki pri točkah 3 in 4 predloga zakona.

6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA
<p>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: Z Zakonom o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026, se ureja poraba sredstev v višini 780 milijonov za investicije v Slovenski vojski. Letna poraba sredstev je določena v prvih dveh letih (2021, 2022) na ravni 100 milijonov eurov, v nadaljnjih štirih letih pa na ravni 145 milijonov eurov letno. Sredstva po tem zakonu se bodo zagotavljala z rednimi letnimi proračuni v letih 2021 do 2026, in sicer v finančnem načrtu Ministrstva za obrambo.</p>		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna		+ 100 mio eurov	+ 100 mio eurov	+145 mio eurov
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.)				

Kratka obrazložitev	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Gradivo je bilo objavljeno na portalu E-demokracija.	
Datum objave: 11. junij 2020	
Ministrstvo za obrambo v času objave ni prejelo pobud ali pripomb na predlog zakona –	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Mag. Matej Tonin minister	

Poslano:

- naslovníku
- GŠSV,
- DLO,
- DOP.

ZAKON
O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA INVESTICIJE V SLOVENSKI VOJSKI
V LETIH 2021 DO 2026

I. UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Financiranje in uresničevanje najpomembnejših projektov opremljanja Slovenske vojske je bilo v obdobju od leta 1994 do leta 2015 sistemsko urejeno z dvema posebnima zakonoma, in sicer Zakonom o zagotavljanju sredstev za realizacijo temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije v obdobju 1994–2007 (Uradni list RS, št. 13/94, 42/00 – ORZZSR2 in 97/01) in Zakonom o izvajanju temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske v letih 2008 do 2015 (Uradni list RS, št. 114/06). Čeprav je bila vsebina obeh zakonov različna, jima je bilo skupno, da so bile najpomembnejše rešitve predvsem:

- zagotavljanje sredstev v načrtovanem obsegu in po načrtovani dinamiki za vzpostavljanje ključnih vojaških zmogljivosti v navedenem obdobju, potrebnih za sodelovanje v sistemu kolektivne obrambe oziroma izpolnjevanje drugih nalog Slovenske vojske, določenih z zakonom;
- temeljna podlaga za uresničevanje temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske so bili splošni dolgoročni program razvoja in opremljanja Slovenske vojske ter srednjeročni obrambni programi;
- zagotavljanje postopnega večletnega vzpostavljanja ključnih zmogljivosti, tako da usklajeno potekajo nabave oborožitvenih sistemov in vojaške opreme, zagotavljanje kadrov, njihovo izobraževanje in usposabljanje, razvoj in zagotavljanje drugih pogojev, potrebnih za celovito upravljanje bojnih sistemov v skladu s standardi in zahtevami zaveznitva;
- pri uresničevanju najpomembnejših temeljnih razvojnih programov je bila zagotovljena možnost sklepanja večletnih pogodb o zagotovitvi zmogljivosti ne glede na vsakokratne proračune oziroma zakone za njihovo izvrševanje, pri čemer je bilo zagotovljeno približno enakomerno obremenjevanje posameznega proračunskega leta s sredstvi za temeljne razvojne programe;
- glede izvajanja pomembnih projektov opremljanja Slovenske vojske je Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) vsako leto poročala Državnemu zboru Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor), s čimer je bil zagotovljen ustrezen nadzor državnega zbora nad izvajanjem zakona.

Najpomembnejša cilja uresničevanja temeljnih razvojnih programov v obdobju 1994–2007 sta bila načrtni razvoj in zagotavljanje pomembnih oborožitvenih oziroma bojnih sistemov, potrebnih za učinkovito izvajanje vojaške obrambe. Uresničevanje temeljnih razvojnih programov se je prilagajalo tudi aktualnim varnostnim razmeram v regiji in širše, pa tudi procesom, s katerimi je potekalo izpolnjevanje strateških ciljev države v obdobju po osamosvojitvi (vključitev v Severnoatlantske integracije).

Z letnim načrtovanjem uresničevanja temeljnih razvojnih programov, ki je v pristojnosti vlade, je bilo zagotovljeno potrebno prilagajanje programov in projektov varnostnim razmeram, spremembam pri preoblikovanju Slovenske vojske ter doseganju povezljivosti in integracije v okviru Nata. Z letnimi poročili o izvajanju Zakona o zagotavljanju sredstev za realizacijo temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije v obdobju 1994–2007 je vlada obveščala državni zbor o poteku programov in zagotovila ustrezen nadzor nad izvajanjem zakona. Na podlagi navedenega zakona so bili nabavljeni ključni oborožitveni sistemi, ki so v operativni uporabi v Slovenski vojski še danes, na primer LKOV 6 x 6 Valuk, LKOV 4 x 4 HMMWVE, letala in helikopterji, komunikacijska sredstva, logistična oprema, manevrska bolnišnica ROLE-2, radarji, nova pehotna oborožitev, protiklepnna sredstva, sredstva RKBO, postavljena je bila tudi pripadajoča infrastruktura ipd.

Leta 2006 je državni zbor sprejel Zakon o izvajanju temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske v letih 2008 do 2015, katerega cilj je bil zagotavljanje kontinuitete nabave zahtevnih bojnih sistemov, ki se vzpostavljajo več let in ki so jih določali Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske (Uradni list RS, št. 89/04 in 99/10 – ReDPROSV25) in srednjeročni obrambni programi. Zakon je določal, da najpomembnejše oziroma prednostne naloge v posameznem letu določi vlada. V letne načrte izvajanja temeljnih razvojnih programov so bili vključeni projekti, s katerimi so bile zagotovljene pomembne operativne zmogljivosti Slovenske vojske v daljšem časovnem obdobju, zlasti tiste, ki so bile dogovorjene v okviru zavezništva kot obveznost države. V zakonu je bilo tudi opredeljeno, da morajo biti za vse pogodbe, ki se sklepajo po tem zakonu, praviloma dogovorjene tudi protidobave blaga ali storitev v skladu s smernicami, ki jih določa vlada.

Z navedenim zakonom je bil določen obseg sredstev v višini 710 milijonov eurov za obdobje osmih let, pri čemer je bil določen letni limit sredstev, namenjenih za izvajanje zakona, ki pa ni smel presežati 105 milijonov eurov. V primerjavi s prejšnjim zakonom so bila finančna sredstva za doseganje pomembnih vojaških zmogljivosti izkazana kot sestavni del proračuna Republike Slovenije, zakon pa je omogočal prevzemanje obveznosti za celotno obdobje, v katerem naj bi veljal, in sklepanje večletnih pogodb. Dejanska realizacija ob koncu veljavnosti navedenega zakona je znašala le 121.843.600,96 eurov. V okviru tega zakona sta bila v celoti izvedena dva programa (Lahka kolesna oklepna vozila RKBO in Radarji dolgega dosega) in eden delno (SKOV 8 x 8), tako da so bile z zakonom načrtovane zmogljivosti dosežene le v manjši meri, kar pa je imelo pomembne posledice na opremljanje in modernizacijo Slovenske vojske ter vzpostavljjanje načrtovanih zmogljivosti za nacionalne potrebe in izpolnjevanje obveznosti v okviru zavezništva.

Zaradi varčevalnih ukrepov in zmanjševanja sredstev, namenjenih Slovenski vojski, je bila zadnja pogodba podpisana leta 2008. Po tem letu so se izvrševale že sklenjene pogodbe, novih projektov pa ni bilo, čeprav je bila veljavnost navedenega zakona opredeljena do leta 2015. Ministrstvo za obrambo leta 2015 ni predlagalo podaljšanja veljavnosti Zakona o izvajanju temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske v letih 2008 do 2015 predvsem zato, ker so bile v času finančne krize ustavljene vse investicije v opremljanje in posodobitev Slovenske vojske ter je bilo treba prednostno zagotavljati sredstva za njihovo redno delovanje.

Zastoj in zmanjševanje pripravljenosti Slovenske vojske je sprožila finančna in gospodarska kriza, ko je obrambni resor nesorazmerno delil usodo stabilizacije javnih financ v Republiki

Sloveniji in ko so obrambni izdatki po letu 2010 padli z 1,61 odstotka BDP na 0,93 odstotka BDP leta 2015. Delež investicijskih sredstev, namenjen opremljanju in modernizaciji Slovenske vojske, se je po letu 2010 bistveno zniževal in dosegel dno leta 2014, ko je bilo za investicije namenjenih le 1,34 odstotka finančnega načrta Slovenske vojske oziroma nominalno 3.554.848 eurov. V naslednjih letih se je delež investicij začel počasi povečevati in je leta 2019 znašal 9,56 odstotka finančnega načrta Slovenske vojske oziroma 39.580.164 eurov. Po trenutno veljavnem proračunu naj bi ta delež leta 2020 znašal 6,35 odstotka in leta 2021 12,83 odstotka, kar je še vedno le dobra polovica sredstev, ki bi jih bilo treba nameniti za investicije (20 odstotkov). Dosedanja rast investicijskih sredstev za potrebe Slovenske vojske ne zagotavlja potrebnega razvojnega preskoka in modernizacije Slovenske vojske, ki bi omogočala vzpostavitev zmogljivosti, opredeljenih v dolgoročnih razvojnih programih Slovenske vojske, in sprejetih obveznosti Republike Slovenije v okviru zaveznitva.

Odsotnost potrebnih razvojnih sredstev se kaže v stanju Slovenske vojske, ki je od leta 2013 ocenjena z nezadostno oceno za delovanje v krizi ali vojni. Strateški pregled obrambe 2016 je izpostavil zastoj v razvoju obrambnega sistema Republike Slovenije, ki ne dosega potrebne ravni sposobnosti za spoprijemanje s prihodnjimi grožnjami in tveganji nacionalne varnosti, ne zmore uresničiti vseh dodeljenih ciljev in nalog ter vzpostaviti vseh nujnih obrambnih zmogljivosti države. V okviru Strateškega pregleda obrambe 2016 je bilo izpostavljeno, da Republika Slovenija potrebuje Slovensko vojsko, ki bo sposobna obraniti državo, sodelovati pri zagotavljanju varnosti države in državljanov ter pri zagotavljanju ali vzpostavljanju miru v svetu.

Nabave najpomembnejših oborožitvenih sistemov in oblikovanje zmogljivosti Slovenske vojske so opredeljeni s strateškimi dolgoročnimi in srednjeročnimi razvojnimi dokumenti na področju nacionalne varnosti.

Državni zbor je septembra 2019 sprejel novo Resolucijo o strategiji nacionalne varnosti (Uradni list RS, št. 59/19; v nadaljnjem besedilu: ReSNV-2), v kateri je med drugim opredeljeno, da se po desetletjih popuščenja napetosti v mednarodnem okolju te znova povečujejo. Preprečevanje in odzivanje na vojaške grožnje bo temeljilo na ustrezni ravni nacionalnih obrambnih zmogljivosti in aktivnem sodelovanju v kolektivnih ukrepih odvratanja. Opredeljeno je tudi, da bo Republika Slovenija razvijala zmogljivosti ob upoštevanju enotnega nabora sil pri razvoju zmogljivosti, da bo zagotovila ustrezen obseg obrambnih virov ter da bo obseg in strukturo obrambnega sistema prilagodila dolgoročnim varnostnim, demografskim in tehnološkim trendom.

Skladno z 82. členom Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo in 95/15) državni zbor sprejema dolgoročne programe razvoja in opremljanja Slovenske vojske. Trenutno veljavna Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025 (Uradni list RS, št. 99/10; v nadaljnjem besedilu: ReSDPROSV25) med drugim opredeljuje predviden razvoj Slovenske vojske do leta 2025, raven ambicij za delovanje, dolgoročne cilje, kadrovske in finančne obrambne vire, strukturo, zmogljivosti in projekte modernizacije Slovenske vojske. ReSDPROSV25 opredeljuje, da se prek srednjeročnih obrambnih programov, ki se praviloma pripravljajo vsaki dve leti za desetletno obdobje, izvaja usmerjevalno-razvojni namen resolucije. Sredi leta 2020 bo pripravljen nov predlog Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2035 (ReSDPROSV35).

Vlada je aprila 2018 sprejela Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2018–2023 (v nadaljnjem besedilu: SOPR 2018–2023), ki določa cilje in najpomembnejše usmeritve delovanja in razvoja obrambnega sistema ter prednostna področja razvoja obrambnih zmogljivosti v obdobju do leta 2023. Program temelji na srednjeročni finančni projekciji, ki upošteva ocene okrevanja gospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji in posledično rast BDP ter tudi izzive države pri konsolidaciji javnofinančnega primanjkljaja in uravnoteženju prihodkov ter odhodkov državnega proračuna. SOPR 2018–2023 je podlaga za proračunsko načrtovanje Ministrstva za obrambo oziroma znotraj njega Slovenske vojske. Z vključevanjem ciljev zmogljivosti Nata 2017 za Republiko Slovenijo in projektov izvedbenega načrta Pesco zagotavlja povezavo med nacionalnim obrambnim planiranjem in obrambnim planiranjem v Natu in Evropski uniji ter izpolnjevanje sprejetih obveznosti do obeh organizacij. Do konca leta 2020 bo sprejet nov srednjeročni obrambni program za obdobje 2021–2026.

Vlada se je januarja 2020 seznanila z Belo knjigo o obrambi Republike Slovenije, ki ponovno izpostavlja dolgoletne prednostne naloge razvoja Slovenske vojske.

Republika Slovenija v okviru članstva v Natu sodeluje v procesu Natovega obrambnega planiranja (angl. NDPP – NATO Defence Planning Process), ki temelji na štiriletnem ciklu sprejemanja političnih usmeritev, porazdeljevanja zahtevanih zmogljivosti med posamezne zaveznice ter na pregledu doseganja ciljev ter izpolnjevanja sprejetih zavez. Obrambni ministri Nata potrdijo cilje zmogljivosti vsake zaveznice in tako se Republika Slovenija zaveže k njihovi vzpostavitvi. Trenutno veljavni cilji zmogljivosti Nata za Republiko Slovenijo 2017 zajemajo obdobje do leta 2036. Z vidika obrambnih virov sta najbolj zahtevna cilja zmogljivosti vzpostavitve dveh srednjih bataljonskih bojnih skupin, ki sta bili kot nacionalni prednostni nalogi opredeljeni tudi v Strateškem pregledu obrambe iz leta 2016, vzpostavitve prve pa je bila načrtovana že leta 2010 v okviru preteklih nacionalnih in zavezniških planskih ciklov. Poleg obeh srednjih bataljonskih bojnih skupin cilji zmogljivosti za Republiko Slovenijo 2017 vključujejo tudi širok nabor drugih zmogljivosti v različnih stopnjah pripravljenosti, kot so specialne sile, obveščevalno-izvidniške zmogljivosti, medicinske zmogljivosti, helikopterske zmogljivosti, zmogljivosti JRKBO, zračne obrambe, posredne ognjene podpore ter logistične zmogljivosti.

Ob pregledu zmogljivosti Republike Slovenije z zavezništvom Nata in uresničevanja zavez Republike Slovenije, ki je del širšega procesa obrambnega načrtovanja, je januarja 2020 ekspertna skupina zavezništva opozorila, da je nezadovoljivo stanje pripravljenosti Slovenske vojske posledica dolgotrajne finančne podhranjenosti Slovenske vojske, saj Republika Slovenija med zaveznicami namenja enega najmanjših deležev BDP za obrambo. Trenutno stanje obrambnih zmogljivosti je posledica večletnega razvojnega zastoja, saj je delež izdatkov, ki jih Republika Slovenija namenja za modernizacijo Slovenske vojske, bistveno prenizek. Ob tem je treba izpostaviti, da se je Slovenija z vstopom v Nato zavezala k izpolnjevanju Washingtonske pogodbe, katere 3. člen od vseh članic zahteva, da razvijajo obrambne zmogljivosti za lastno obrambo, ki je temelj združevanja v kolektivno obrambo.

Dodatno jamstvo tem prizadevanjem je Slovenija potrdila z valižansko zavezo leta 2014, po kateri vse članice svoje obrambne izdatke približujejo vsaj dvema odstotkoma BDP, od česar se 20 odstotkov investicij nameni v opremo. Obrambni izdatki se od leta 2016 sicer nominalno povečujejo, vendar pa se trend ni ujema s širšim razumevanjem mednarodno

dogovorjene valižanske zaveze, na kar je bila Republika Slovenija na dvostranski in večstranski ravni večkrat opozorjena.

Vsa zgoraj navedena dejstva kažejo na to, da je treba pripraviti zakon, s katerim bodo na sistemski ravni zagotovljena finančna sredstva v načrtovanem obsegu in po načrtovani dinamiki za vzpostavljanje najpomembnejših vojaških zmogljivosti Slovenske vojske, s čimer bi se začela postopno izboljševati pripravljenost Slovenske vojske. Poleg nacionalnih zmogljivosti bi sredstva Republiki Sloveniji omogočila tudi izpolnjevanje obveznosti, ki jih je prevzela s podpisom Severnoatlantske pogodbe, in bi tako začela postopoma prevzemati pričakovani sorazmerni del odgovornosti za zagotavljanje varnosti v sistemu kolektivne obrambe.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE

2.1 Cilji

Temeljni cilj Predloga zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 je zagotavljanje finančnih sredstev v načrtovanem obsegu in po načrtovani dinamiki za vzpostavljanje najpomembnejših vojaških zmogljivosti, za izpolnjevanje nalog Slovenske vojske ter sodelovanje v sistemu kolektivne obrambe. Republika Slovenija tako prevzema tudi sorazmeren del odgovornosti za zagotavljanje nacionalne varnosti v sistemu kolektivne obrambe.

2.2 Načela

Predlog zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 temelji na naslednjih načelih:

- temeljne podlage za izvajanje investicij v Slovenski vojski so splošni dolgoročni program razvoja in opremljanja Slovenske vojske ter srednjeročni obrambni programi za njegovo izvedbo;
- zakon mora zagotavljati sredstva in možnost postopnega večletnega vzpostavljanja posameznih ključnih sistemov tako, da usklajeno potekajo nabave oborožitvenih sistemov in vojaške opreme, zagotavljanje kadrov, njihovo izobraževanje in usposabljanje, razvoj in zagotavljanje drugih pogojev, potrebnih za celovito upravljanje bojnih sistemov v skladu s standardi in zahtevami zavezništva;
- pri uresničevanju najpomembnejših investicij mora biti zagotovljena možnost sklepanja večletnih pogodb, pri čemer mora biti zagotovljeno približno enakomerno obremenjevanje posameznega proračunskega leta s sredstvi za vzpostavljanje najpomembnejših vojaških zmogljivosti;
- zakon mora omogočiti prilagajanje investicij spremembam varnostnih razmer in razvojnih programov ter prednostnih ciljev v Natu in Evropski uniji, zato je treba uveljaviti pristojnosti vlade, da določa letne načrte najpomembnejših investicij v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026;
- uresničevanje Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 mora biti pregledno, z letnim poročanjem vlade državnemu zboru pa mora biti zagotovljen ustrezen nadzor državnega zbora nad izvajanjem zakona.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve, s katerimi bo uresničen temeljni cilj Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 in bodo uveljavljena naštetna načela, so:

- z zakonom bodo zagotovljena sredstva za uresničevanje najpomembnejših investicij v Slovenski vojski v letih od 2021 do 2026, ki pomenijo vzpostavljanje in zagotavljanje ključnih vojaških zmogljivosti, določenih po vrsti, obsegu in dinamiki s splošnim dolgoročnim programom razvoja in opremljanja Slovenske vojske in srednjeročnimi obrambnimi programi;
- letni načrt izvajanja investicij bo sprejemala vlada, pri čemer mora biti načrt usklajen z Državnim programom razvojnih politik in Načrtom razvojnih programov;
- z zakonom se bo uredila poraba sredstev v višini 780 milijonov eurov, pri čemer bo letna poraba v prvih dveh letih (2021, 2022) na ravni 100 milijonov eurov, v nadaljnjih štirih letih pa 145 milijonov eurov na leto. Obseg sredstev, ki je določen na letni ravni, je lahko v posameznih letih tudi višji za znesek, ki ga zaradi objektivnih okoliščin ni bilo mogoče realizirati v preteklih letih, vendar ne sme biti višji od 160 milijonov eurov na leto;
- zakon bo omogočal, da se pri zagotavljanju oborožitvenih sistemov in vojaške opreme sklepajo večletne pogodbe, s katerimi se prevzemajo obveznosti tudi za daljše obdobje, kot se sprejema letni proračun Republike Slovenije, pri čemer pa obveznosti, prevzete za posamezno leto, ne morejo presegati s tem zakonom določenih letnih omejitev;
- pri večletnih pogodbah se bo uresničevanje investicij izkazovalo v skladu s plačili v posameznem letu. Investicije se bodo knjigovodsko izkazovale tako, da bo razvidno tudi katera oborožitev, vojaška oprema oziroma druga sredstva so bila financirana s sredstvi na podlagi Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026;
- oborožitveni sistemi in vojaška oprema, ki se bo nabavljala v okviru tega zakona, bo morala izpolnjevati Natove standarde oziroma bo morala biti zagotovljena njena povezljivost s sistemi in opremo, ki se uporabljajo v Natu. Ti standardi oziroma zahteve se smiselno uporabljajo tudi pri zagotavljanju potrebne infrastrukture in drugih pogojev, potrebnih za vzpostavitev načrtovanih vojaških zmogljivosti;
- določena je obveznost Ministrstva za obrambo, da zagotavlja ustrezno obveščanje gospodarskih subjektov v obrambnem sektorju v Republiki Sloveniji o investicijah v Slovenski vojski, ki se v posameznem letu določijo z letnim načrtom, ki ga sprejme vlada. Tak način obveščanja bo gospodarskim subjektom omogočil boljše predvidevanje tržnega razvoja ter morebitno sodelovanje v investicijskih projektih in naročilih;
- za zagotavljanje učinkovitega nadzora nad izvajanjem Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 je določeno, da vlada enkrat na leto poroča državnemu zboru o izvajanju zakona, in sicer najpozneje do konca meseca maja za preteklo leto.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA SREDSTVA

Z Zakonom o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 se ureja poraba sredstev v višini 780 milijonov eurov. Letna poraba sredstev je v prvih dveh letih (2021, 2022) določena na ravni 100 milijonov eurov, v nadaljnjih štirih letih pa na ravni 145

milijonov eurov na leto. Sredstva po tem zakonu se bodo zagotavljala z rednimi letnimi proračuni v letih od 2021 do 2026, in sicer v finančnem načrtu Ministrstva za obrambo.

Zakon nima vpliva na druga javna finančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG TEGA ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za investicije v Slovenski vojski za leto 2021 so zagotovljena delno pri proračunskem uporabniku 1411 - Slovenska vojska na proračunski postavki 5858 - Modernizacija enot Slovenske vojske, preostanek potrebnih sredstev do višine, določene s predlogom tega zakona, bo treba zagotoviti s spremembami proračuna za leto 2021 in proračuni za obdobje 2022–2026 na način, kot predvideva zakon.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog tega zakona ni predmet prilagajanja slovenske pravne ureditve pravu Evropske unije. Članice Evropske unije in tudi članice Nata imajo različno urejen način zagotavljanja finančnih sredstev za pomembnejše večletne programe obrambnih sil v okviru svojega proračuna.

BELGIJA

Obrambne investicije ureja Zakon o vojaškem programiranju iz leta 2017, ki ureja investicije v večje naložbe (glavno opremo) v obdobju od 2016 do 2030. V času veljavnosti tega zakona so prihodnje vlade zavezane, da izpolnjujejo obveznosti v skladu z navedenim zakonom.

Sredstva za plačilo navedenih obveznosti je treba vsako leto zagotoviti s proračunom, o katerem se glasuje enkrat na leto. Plačilo obveznosti se razdeli na več let. Poleg navedenega zakona morajo upoštevati tudi zakonodajo o javnih naročilih, ki temelji na evropski direktivi 2009/81/ES z dne 13. julija 2009 ali 2014/24/ES z dne 26. februarja 2014.

Poleg večjih investicij obrambni sektor vlaga tudi v drobno opremo in infrastrukturo. Te investicije so vključene v letne investicijske načrte, ki jih potrdi minister za obrambo, in so vključene v proračun. Pogodbe se sklenejo le enkrat na leto. Izjemoma se nekatere pogodbe sklenejo za več let, vendar so v tem primeru v naslednjih letih določeni obroki.

ŠPANIJA

V Španiji obstajata dva Zakona o javnih naročilih, in sicer za splošne pogodbe in za obrambni sektor, ki priznava posebne značilnosti obrambnih pogodb in določa daljši časovni okvir (sedem let) večletnih okvirnih sporazumov. Če pogodba presega največje dovoljeno obdobje, ki ga določa zakon, je potrebna odločitev vlade. Izvajanje večletnih pogodb nadzorujejo organi notranjega nadzora Ministrstva za obrambo.

MADŽARSKA

Po Zakonu o javnih financah parlament sprejme Zakon o državnem proračunu Madžarske za enoletno obdobje v preteklem letu. Eno izmed poglavij zakona je finančni načrt Ministrstva za

obrambo. Zakon o državnem proračunu Madžarske določa finančni okvir za obrambne investicijske projekte. Hkrati so obrambni investicijski projekti navedeni tudi v desetletnem dolgoročnem načrtu Ministrstva za obrambo in njegovem dvoletnem kratkoročnem načrtu, na katerem temelji. Dolgoročni načrt odobri minister za obrambo in se posodobi vsake štiri leta.

Zakon predvideva, da mora vsako obveznost v višini pet milijard HUF ali več odobriti vlada. Večletne obveznosti se lahko prevzamejo za do 50 odstotkov začetnih proračunskih sredstev, odobrenih za tekoče proračunsko leto. Upoštevati morajo odobren dolgoročni načrt, ki vključuje predmet projekta, časovni okvir pogodbe in razpoložljivi proračun.

V skladu z direktivo Evropske unije časovni okvir večletnih pogodb ne sme presegati sedem let, razen v izjemnih okoliščinah, ki so določene z upoštevanjem pričakovane življenjske dobe dobavljenih artiklov, naprav ali sistemov in tehničnih težav, ki jih lahko povzroči sprememba dobavitelja. V takih izjemnih okoliščinah morajo naročniki zagotoviti ustrezno utemeljitev. Predpisi so sprejeti v skladu z Zakonom o javnih naročilih za obrambo.

HRVAŠKA

Večletne pogodbe urejata Zakon o proračunu in Zakon o izvrševanju državnega proračuna Republike Hrvaške. Proračun za obrambne investicijske projekte se sprejme za tri leta, za eno proračunsko leto in dve projekcijski leti.

Če večletna obveznost temelji na Zakonu o javnih naročilih, je najdaljše trajanje obveznosti sedem let, v izjemnih in upravičenih primerih je lahko tudi daljše. Predlog za večletno pogodbo obrambnega ministrstva obravnava Obrambni svet in parlamentarni obrambni odbor, potrdi ga vlada.

LITVA

Po Zakonu o javnih naročilih je mogoče podpisati pogodbe za tri leta. V Zakonu o javnih naročilih za področje obrambe in varnosti ni omejitev za sklenitev pogodbe. Ministrstvo za obrambo dolgoročno načrtuje izdatke za oborožitev in vojaško opremo za deset let.

Proračun Ministrstva za obrambo je razdeljen na strukturne skupine odhodkov. Glavni del dodeljenih sredstev je namenjen za (1) državne kapitalske investicijske projekte – nabava glavne in druge opreme ter gradnje; (2) izdatke za oborožitev in vojaško opremo; (3) vojaške zaloge; (4) odhodke za obratovanje in vzdrževanje ter (5) osebje in drugo.

Državna kapitalska investicija pomeni državna sredstva, dodeljena za ustanovitev, nakup ali povečanje vrednosti materialnih in neopredmetenih sredstev državnih in občinskih institucij, javnih agencij in podjetij ter drugih gospodarskih subjektov. Glavna področja državnih kapitalskih investicij so javni subjekti, kot so javna uprava, državna obramba, zdravje, socialna in javna varnost, varstvo okolja, javni red, izobraževanje, kultura, kmetijstvo, promet in komunikacije ter druga področja. Javni subjekti pripravljajo osnutke investicijskih projektov. Nadzorni organi izbirajo investicijske projekte, predlagane za izvajanje v določenem letu. Nato se predlogi predložijo Ministrstvu za finance, ki pripravi program javnih investicij. Program je pripravljen vsaj za tri leta in potrjen skupaj z Zakonom o odobritvi finančnih kazalnikov državnega in občinskih proračunov.

NEMČIJA

Pri načrtovanju večletnih investicijskih projektov razlikujejo med infrastrukturnimi in oborožitvenimi projekti. Obe vrsti projektov sta predmet lastnih postopkov.

Projekti se načrtujejo in izvajajo za največ 15-letno obdobje. Vsak projekt mora biti utemeljen posebej. Iz vidika proračuna se ti projekti načrtujejo za pet let (prvo leto: izvrševanje proračuna; drugo leto: priprava proračuna za naslednja leta; od tretjega do petega leta: načrtovanja) glede na zakon o proračunu.

Pred sklepanjem večletnih pogodb navadno nimajo omejitev. Proračun za infrastrukturo ni predmet odobritev, povezanih s projekti. Prednostne so pogodbene obveznosti. Načrtovanje splošnega proračuna za infrastrukturo za obdobje petih let je predmet letno določenih toleranc glede čezmernega načrtovanja (za zmanjšanje tveganj). Večletne obveznosti se lahko sprejmejo za pet let zaradi obdobja načrtovanja splošnega proračuna za infrastrukturo.

Politična raven (parlament) odloča samo o finančnem obsegu predlaganega proračuna, ne pa o posameznih projektih. Soglasje za vključitev infrastrukturnih projektov v proračunsko postavko podata Ministrstvo za obrambo in Ministrstvo za finance. Nimajo stalnega poročanja na politični ravni (parlament). Poročila pripravijo na zahtevo političnih strank in članov parlamenta. Analiza gradbenih projektov se izvaja na ravni Ministrstva za obrambo.

AVSTRIJA

V avstrijski zvezni upravi dodelijo proračunska sredstva na podlagi dveh zveznih zakonov. Zvezni Zakon o finančnem okviru določi proračunska sredstva za posamezna zvezna ministrstva za obdobje štirih let. To so samo skupne proračunske številke, zvezni Zakon o financah pa podrobneje določi sredstva za konkretne namene.

Pri omejitvah pred sklenitvijo večletnih pogodb je treba opozoriti, da so v skladu s proračunskimi določbami te odvisne od namena projekta. Če so zneski preseženi (na primer, če so večji kot milijon evrov), je nujno vključeno Zvezno ministrstvo za finance (BMF). Šele ko BMF odobri projekt, se lahko začnejo konkretni izvedbeni koraki (na primer javni razpis). Poleg tega je za projekte izrednega finančnega pomena določen projektni cilji in glavni učinki projekta v določenih fazah.

Nimajo ločene zakonodaje za večletne investicijske projekte. Pomembne investicijske odločitve na področju oborožitve sprejme zvezna vlada. Navadno je treba doseči dogovor zlasti z BMF glede glavnih učinkov projekta.

Za projekte na področju orožja veljajo isti zakonski predpisi kot za druge nabave. Vendar pa posebne določbe za naročilo orožja temeljijo na evropskem pravu.

Poleg postopkov notranje kontrole, na primer notranje revizije, zunanji nadzor izvaja predvsem računsko sodišče in, če je treba, neposredno prek državnega sveta z interpelacijskim zakonom.

6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave

Zakon nima posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

Zakon nima posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Zakon nima posledic na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Izvajanje investicij po tem zakonu bo imelo pozitivne učinke na slovensko obrambno industrijo, saj ji bo omogočeno sodelovanje v investicijskih projektih in postopkih naročil.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Zakon nima posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Zakon nima posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic na drugih področjih

Zakon nima posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

Zakon bo po sprejetju predstavljen javnosti in prek Grozda obrambne industrije Slovenije, g. i. z., gospodarskim subjektom, ki jih bo zanimalo sodelovanje.

b) Spremljanje prejetega predpisa

Vlada Republike Slovenije bo o izvajanju zakona vsako leto poročala državnemu zboru.

6.8 Druge pomembne okoliščine, povezane z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

6.9 Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe)

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

6.10 Znesek plačila, ki ga je oseba iz prejšnje alineje v ta namen prejela

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI ZAKONA

Osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 je bil 11. 6. 2020 javno objavljen na portalu E-demokracija. Ministrstvo v tem času ni prejelo pripomb ali pobud za dopolnitev osnutka zakona.

8 NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Mag. Matej Tonin, minister za obrambo,
- Uroš Lampret, državni sekretar,
- Uroš Korošec, v. d. generalnega direktorja Direktorata za logistiko
- Igor Nered, sekretar, Kabinet ministra.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA INVESTICIJE V SLOVENSKI VOJSKI V LETIH 2021 DO 2026

1. člen (vsebina zakona)

S tem zakonom se ureja zagotavljanje sredstev za izvajanje najpomembnejših investicij v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 (v nadaljnjem besedilu: investicije), določenih s splošnim dolgoročnim programom razvoja in opremljanja Slovenske vojske in srednjeročnimi obrambnimi programi za njegovo izvedbo.

2. člen (zagotavljanje sredstev)

(1) Za izvajanje investicij iz prejšnjega člena se v proračunu Republike Slovenije zagotovi skupno 780 milijonov evrov.

(2) Finančna sredstva iz prejšnjega odstavka se v letih 2021 in 2022 zagotovijo v višini 100 milijonov evrov za vsako leto, v letih 2023 do vključno 2026 pa v višini 145 milijonov evrov za vsako leto, in sicer na posebni proračunski postavki pri Ministrstvu za obrambo.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je letni znesek zagotovljenih finančnih sredstev lahko tudi višji za znesek, ki ga ni bilo mogoče realizirati v preteklih letih, pri čemer letni obseg porabe finančnih sredstev ne sme presegati 160 milijonov evrov, skupni znesek porabe finančnih sredstev v letih 2021 do 2026 pa ne sme preseči zneska iz prvega odstavka tega člena.

3. člen (letni načrt)

(1) Investicije iz 1. člena tega zakona se v posameznem letu določijo z letnim načrtom, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije na podlagi splošnega dolgoročnega programa razvoja in opremljanja Slovenske vojske ter srednjeročnih obrambnih programov. V letni načrt izvajanja investicij se vključijo projekti, s katerimi se zagotavljajo operativne zmogljivosti Slovenske vojske v daljšem časovnem obdobju, pri čemer se upoštevajo zlasti vrsta zmogljivosti in roki, dogovorjeni za njihovo vzpostavitev v okviru Nata. Pri določitvi teh projektov se poleg nabav oborožitvenih sistemov, vojaške opreme in drugih sredstev upoštevajo tudi kadrovske, logistične, infrastrukturne in druge potrebe.

(2) Letni načrt iz prejšnjega odstavka mora biti usklajen z Državnim programom razvojnih politik in Načrtom razvojnih programov, kot ju določa zakon, ki ureja javne finance.

(3) Oborožitveni sistemi, vojaška oprema in druga sredstva, vključno z infrastrukturo iz prvega odstavka tega člena, morajo izpolnjevati standarde oziroma merila, določena v Natu, oziroma morajo biti povezljivi z oborožitvenimi sistemi in opremo, ki se uporablja v Natu.

4. člen
(prevzemanje obveznosti)

Ministrstvo za obrambo za izvajanje investicij v skladu s tem zakonom lahko sklepa pogodbe, s katerimi prevzema obveznosti za celotno obdobje veljavnosti tega zakona.

5. člen
(evidenca sredstev)

Ministrstvo za obrambo zagotovi ločeno evidenco oborožitvenih sistemov, vojaške opreme in drugih sredstev, vključno z infrastrukturo, za katero se zagotavljajo finančna sredstva s tem zakonom.

6. člen
(vključevanje gospodarskih subjektov)

Ministrstvo za obrambo gospodarskim subjektom s sedežem v Republiki Sloveniji enkrat na leto, v okviru Grozda obrambne industrije Slovenije, g. i. z., organizira predstavitev investicij, določenih z letnim načrtom iz 3. člena tega zakona.

7. člen
(poročanje)

Vlada Republike Slovenije enkrat na leto poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o izvajanju tega zakona, najpozneje do konca maja za preteklo leto.

KONČNA DOLOČBA

8. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA 2020-1911-0008

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S predlogom tega zakona se ureja zagotavljanje sredstev za izvajanje najpomembnejših investicij v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026, ki so določene s splošnim dolgoročnim programom razvoja in opremljanja Slovenske vojske ter srednjeročnimi obrambnimi programi za njegovo izvedbo.

Trenutno veljavna Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025 (Uradni list RS, št. 99/10) kot najvišji razvojno-usmerjevalni dokument, ki ga je sprejel državni zbor, med drugim določa vizijo razvoja, raven ambicij, dolgoročne cilje in prednostne naloge razvoja ter modernizacijo Slovenske vojske v obdobju do leta 2025. V tem okviru so v podpoglavju 9.1 Vojaška oborožitev in oprema določeni ključni bojni sistemi in vojaška oprema, ki bo nabavljena za opravljanje nalog Slovenske vojske.

V skladu s sistemom obrambnega planiranja, ki se uporablja v Natu, so v splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske upoštevani tudi cilji zmogljivosti, ki jih je Republika Slovenija kot članica Nata prevzela v okviru sorazmerne delitve bremen v zavezništvu.

Uresničevanje splošnega dolgoročnega programa razvoja in opremljanja Slovenske vojske se zagotavlja s srednjeročnimi obrambnimi programi, in sicer s trenutno veljavnim Srednjeročnim obrambnim programom Republike Slovenije 2018–2023, ki ga je sprejela vlada, št. 80300-3/2018/3, z dne 19. 4. 2018. Srednjeročni obrambni program podrobno razdeljuje razvojne cilje, kadrovske, finančne in materialne vire ter razvoj zmogljivosti. V tem okviru so podrobno opredeljeni tudi najpomembnejši programi opremljanja z oborožitvenimi sistemi in vojaško opremo ter postavitve in posodobitve infrastrukture. Naslednji srednjeročni obrambni program bo pripravljen za obdobje od 2021 do 2026.

K 2. členu

Za izvajanje investicij v Slovenski vojski se s predlogom zakona določa, da bo Republika Slovenije za ta namen v proračunih v obdobju od 2021 do 2026 zagotovila skupaj 780 milijonov evrov. V prvih dveh letih izvajanja zakona (2021 in 2022) bo za vsako leto zagotovljeno 100 milijonov evrov za vsako proračunsko leto, za obdobje od leta 2023 do 2026 pa 145 milijonov evrov za vsako leto, in sicer na posebni proračunski postavki v finančnem načrtu Ministrstva za obrambo. Navedena dinamika je prilagojena postopni rasti obrambnega proračuna ter predvideni dinamiki priprave posameznih projektov. Celotna višina potrebnih finančnih sredstev temelji na izračunu potrebnih vlaganj v dolgoročni razvoj in opremljanje Slovenske vojske, zlasti za vzpostavitev najpomembnejših zmogljivosti Slovenske vojske, katerih oblikovanje je bilo po letu 2010 zaradi finančnih omejitev bodisi prekinjeno ali pa v celoti odloženo.

Letni obseg sredstev je lahko v posameznih letih tudi višji za znesek, ki ga zaradi objektivnih okoliščin ne bo mogoče realizirati v preteklih letih, vendar ne sme biti višji od 160 milijonov evrov na leto. Tako se bo lahko poraba prilagajala morebitnim odstopanjem od povprečne letne porabe finančnih sredstev glede na možnosti uresničevanja posameznih pogodb, dobav in drugih pogojev. Cilj in namen predloga tega zakona je za pomembne obrambne

investicije zagotoviti potreben in stabilen del sredstev v proračunih za obdobje 2021 do 2026. Vsebina investicij oziroma zagotavljanje najpomembnejših operativnih zmogljivosti Slovenske vojske, za katere se ureja poraba finančnih sredstev s predlogom tega zakona, zahteva večletne projekte, stabilno in usklajeno financiranje kot tudi načrten razvoj kadrovskih in drugih podpornih zmogljivosti.

K 3. členu

Glede na pozitivne izkušnje pri letnem načrtovanju prednostnih nalog za izvajanje temeljnih razvojnih programov v obdobju od leta 1994 naprej se tudi v predlogu tega zakona določa, da se prednostne naloge izvajanja investicijskih programov v posameznem letu določijo z letnimi načrti, ki jih sprejema vlada. Tako je zagotovljen bolj usklajen razvoj različnih zmogljivosti, povezanih z investicijskimi programi, upoštevajo pa tudi aktualne potrebe in podobno. V letnih načrtih bodo praviloma določeni tisti projekti, s katerimi se zagotavljajo operativne zmogljivosti Slovenske vojske v daljšem časovnem obdobju. Gre predvsem za zmogljivosti, ki pomenijo tudi uresničevanje ciljev sil Nata, tako glede na vrsto, obseg kot tudi dinamiko vzpostavljanja.

Letni načrt izvajanja najpomembnejših investicij mora biti usklajen z Državnim programom razvojnih politik, ki ga v skladu z 9. a členom Zakona o javnih financah sprejme vlada ter vsebinsko opredeljuje in finančno vrednoti prednostne naloge vlade za naslednja štiri leta. Prav tako mora biti letni načrt usklajen z Načrtom razvojnih programov.

Skupni obseg finančnih sredstev za financiranje investicij, ki jih ureja predlog tega zakona za obdobje 2021 do 2026, znaša 780 milijonov evrov.

V skladu s sprejetim splošnim dolgoročnim programom razvoja in opremljanja Slovenske vojske in srednjeročnim obrambnim programom so to zlasti nabave glavne opreme na naslednjih področjih:

Vojaško letalstvo

Na področju vojaškega letalstva je prvi oziroma prednostni cilj, ki se mora realizirati do leta 2026, nabava taktičnega transportnega letala in dveh helikopterjev za podporo specialnim silam.

Čeprav si Republika Slovenija strateški zračni transport zagotavlja s sodelovanjem v skupnem projektu Nata (SAC), se s slabšanjem varnostnih razmer v svetu, povečevanjem sodelovanja Slovenske vojske v operacijah kriznega odzivanja in s povečevanjem geografske oddaljenosti operacij od Republike Slovenije povečuje tudi potreba po lastnih zmogljivostih zračnega transporta. Slovenska vojska te zmogljivosti potrebuje za izvajanje omejenega premeščanja sil, redno oskrbo in vzdržljivosti enot Slovenske vojske ter morebitno nujno evakuacijo pripadnikov z območja operacije.

Da bi uresničili cilj zmogljivosti SOATU, bosta po tem programu do leta 2025 kupljena dva helikopterja za podporo specialnim silam. Zmogljivost bo namensko organizirana, opremljena in usposobljena za opravljanje nalog podpore specialnih sil. Vzpostavljanje zmogljivosti poteka v okviru večnacionalne pobude skupaj s Hrvaško, Madžarsko in Bolgarijo, skupna usposabljanja potekajo v novoustanovljenem centru MSAP v Zadru, končni cilj pa je formiranje večnacionalne helikopterske enote SOATU. Zmogljivost SOATU je skupaj s

taktičnimi transportnimi letali najpomembnejši gradnik zagotavljanja premičnosti specialnih sil in reševanja izoliranega osebja.

Za delovanje novih taktičnih transportnih letal in helikopterjev SOATU bodo na matičnem letališču Cerklje ob Krki zgrajene dodatne hangarske zmogljivosti. Taktična transportna letala bodo delovala tudi z letališča Brnik, kjer bo na vojaškem delu letališča zgrajen hangar s pripadajočo parkirno ploščadjo. V hangar bo preseljeno tudi letalo Falcon.

Zračne transportne zmogljivosti bodo zagotavljale neposredno podporo pri pomoči ob naravnih in drugih nesrečah v drugih državah ter zračne prevoze za druge državne organe Republike Slovenije.

Ocena potrebnih sredstev za podprogram vojaško letalstvo je okvirno v višini 128 milijonov eurov.

Bojna vozila

Bojni potencial srednje bataljonske bojne skupine bo temeljil na oklepni transporterjih srednjega motoriziranega bataljona, oboroženih s topi 30 mm, s katerimi se bodo povečali učinkovitost, ubojnost in natančnost neposredne podpore ter premičnost in preživetje ključnih bojnih enot. Med vozili enot bojne podpore in zagotovitve bojnega delovanja tega bataljona bo največ lahkih srednjih kolesnih vozil 4 x 4.

S tem programom se načrtuje nabava vozil za opremo enega srednjega motoriziranega bataljona, ki bo sestavljal jedro prve srednje bataljonske bojne skupine, ob upoštevanju, da bo za vzpostavitev srednje bataljonske bojne skupine treba nameniti dodatna sredstva. Opremljanje bataljona je treba končati v času trajanja tega zakona. Do konca leta 2026 se bo prednostno opremljala prva srednja bataljonska bojna skupina.

Ocena potrebnih sredstev za nabavo vozil 8 x 8 in 4 x 4 je okvirno v višini 408 milijonov eurov.

Transportna vozila, logistična oprema – medicinska oprema

Za zagotovitev delovanja srednjega motoriziranega bataljona bodo zagotovljena taktična transportna vozila, logistična oprema za namestitev in bivanje ter medicinska oprema.

Kupiti je treba taktična transportna vozila z ustrežno balistično zaščito.

Za namestitev in bivanje pripadnikov srednjega motoriziranega bataljona bosta zagotovljeni logistična oprema in medicinska oprema za Role 1 in Role 2.

Ocena potrebnih sredstev za navedeno opremo je okvirno v višini 65 milijonov eurov.

Komunikacijski in informacijski sistemi ter kibernetška obramba

Sistemi poveljevanja in kontrole (v nadaljnjem besedilu KIS), ki jih uporablja Slovenska vojska, so tehnološko zastareli in ne omogočajo storitev in zmožnosti, ki so temelj sodobnega bojevanja, kot so skupna operativna slika, sporočilni sistemi, identifikacija, navigacija, zaupnost in varnost informacij, vzdržnost, redundančnost, podpora odločitvam in neodvisnost od TK-infrastrukture.

Vzpostavili bomo varen, dinamičen in premestljiv sistem poveljevanja in kontrole za raven bataljona ter višje, in sicer na podlagi standardov zaveznitva in skladno s sprejetimi cilji

zmogljivosti. V različnih varnostnih domenah bo omogočal v taktičnem okolju: zavedanje o situaciji na bojišču, prenos informacij, sinhronizacijo orožij, povezovanje različnih rodov, visoko raven kibernetске obrambe in izmenjavo informacij z zavezniki v primeru delovanja v mednarodnem okolju.

Posodobljen bojni radijski sistem, zgrajen na podlagi standardov zavezništva, bo v pogojih elektronskega motenja omogočal varno poveljevanje in kontrolo nad enotami v realnem času, ter skupaj s KIS PINK zavedanje o lastnih in nasprotnikovih silah, nadzor bojnega manevra ter pomembne podatke s področja načrtovanja, zračne obrambe, ognjene podpore, obveščevalne zagotovitve, logistične podpore, kadrovske zagotovitve, zdravstvene oskrbe ter radiološke, biološke in kemične obrambe.

Ocena potrebnih sredstev za nabavo navedenih sistemov je okvirno v višini 40 milijonov eurov.

Infrastruktura

Infrastruktura, ki jo uporablja Slovenska vojska, je tehnološko zastarela in ne omogoča ustreznih pogojev za delovanje novim tehnološkim sistemom, ki se uvajajo v oborožitev Slovenske vojske. Za zagotovitev primernih pogojev za delovanje bo treba ob zagotovitvi novih oborožitvenih sistemov prilagajati tudi vojaško infrastrukturo. Bistveni pri tem so ustrezno opremljeni in prilagojeni logistični objekti (garaže, skladišča, delavnice) in infrastruktura za usposabljanje (simulatorji, strelišča, poligoni).

Ocena potrebnih sredstev je okvirno v višini 40 milijonov eurov, ne vključuje pa namestitve pripadnikov Slovenske vojske.

Raketni sistemi

Z načrtno in stroškovno preudarno nabavo bo skladno z nacionalnimi merili in zahtevami zavezništva za skupno delovanje vzpostavljena potrebna zaloga protiklepnih raket in raket za zračno obrambo kratkega dosega ali VSHORAD.

Na podlagi omenjenih meril bo izvedena zamenjava trenutnega sistema zračne obrambe, ki je pred iztekom življenjske dobe. Obseg zalog bo določen na podlagi ocen in oblik ogroženosti, pričakovane življenjske dobe sedanjih sistemov, potreb Slovenske vojske, taktično-tehničnih značilnosti sistemov ter investicijske dokumentacije. Sedanji sistem se bo porabil za usposabljanje in odprodajo.

Ocena potrebnih sredstev za podprogram rakete je okvirno v višini 65 milijonov eurov.

Pehotno orožje in oprema

Posodobitev pehotne oborožitve bo zagotovljena z dokupom sodobne, lahke pehotne oborožitve, ročnega protiklepnega orožja (RPOO), minometov ter optoelektronskih sredstev, ki omogočajo detekcijo ciljev, opazovanje in namerjanje ter delovanje v vseh razmerah. Z nadgradnjo osebnega bojnega sistema v naprednega bomo vojakom zagotovili boljše zavedanje o razmerah na bojišču, boljšo zaščito in možnost preživetja ter njihovo boljše bojno učinkovitost delovanja na bojišču prihodnosti. Povečana ubojnost in sposobnost preživetja pehote bosta povečani z nabavo orožij za protiklepní boj na kratkih razdaljah in s posodobitvijo skupinskega orožja za bojno podporo. V okviru zagotavljanja investicij za

pehotno orožje in opremo bo zakon zagotavljal sredstva ob menjavi ključne osebne opreme vojaka ali osebne oborožitve vojaka, pod pogojem, da gre za uvajanje nove opreme ali oborožitve za delovanje pripadnikov Slovenske vojske.

Ob tem se bosta zagotovili še sodobna in ustrezna oborožitev ter oprema za sile za specialno delovanje.

Ocena potrebnih sredstev za podprogram pehotno orožje, oprema vojaka in oprema specialnih sil je okvirno v višini 34 milijonov eurov.

Vsi oborožitveni sistemi, vojaška oprema in druga sredstva ter infrastruktura, za katero se bodo uporabljala sredstva v skladu s predlogom tega zakona, morajo izpolnjevati standarde oziroma merila, ki jih določa Nato, oziroma morajo biti povezljiva z sistemi in opremo, ki se uporablja v Nato. Taka zahteva se je z zakonom postavljala tudi za nabavo oborožitve in vojaške opreme v preteklih letih. Vojaške zmogljivosti so namreč usklajene v okviru zaveznitva in tako oborožitev kot vojaška oprema ter druga sredstva so standardizirani in tipizirani oziroma sta zagotovljeni medsebojna kompatibilnost in povezljivost enot ter zmogljivosti različnih članic. To velja v celoti tudi za sredstva, proizvedena v Republiki Sloveniji.

K 4. členu

Ministrstvo za obrambo bo lahko kot izvajalec investicij za njihovo izvajanje sklepalo pogodbe, s katerimi bo prevzemalo obveznosti za več let. Taka rešitev je nujna, saj gre pri nabavah vojaške opreme in oborožitve za specifično tržišče. Predvideni dobavni rok zahtevnejših vojaških sistemov je tudi 18 mesecev in več od datuma podpisa pogodbe. Poleg tega so predvidene dobave zaradi večjih vrednosti projekta ter dinamike proizvodnje praviloma razdeljene v daljše časovno obdobje (od dve do tri leta od prve dobave), saj celotne investicije ni mogoče finančno izvesti v enem proračunskem letu. Pri naročilih vojaške opreme gre namreč za specifično opremo, za katero veljajo tudi posebna pravila naročanja, kot jih opredeljuje Direktiva 2009/81/EU oziroma nacionalni Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (Uradni list RS, št. 90/12, 90/14-ZDU-1 in 52/16).

K 5. členu

Ministrstvo za obrambo mora zagotoviti ločeno evidenco oborožitvenih sistemov, vojaške opreme in drugih sredstev ter infrastrukture, ki je financirana s sredstvi po predlogu tega zakona. To bo omogočilo preglednost izvajanja predloga zakona, pa tudi učinkovit nadzor nad porabo s predlogom tega zakona določenih finančnih sredstev.

K 6. členu

Oba dosedanja zakona o temeljnih razvojnih programih sta vključevala tudi določbe o izvajanju protidobav. Leta 2009 je bila sprejeta Direktiva 2009/81/ES, ki ureja postopke naročanja na področju obrambe in varnosti in je bila leta 2012 prenesena v Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti. Skladno s trenutnim pravnim redom ter smernicami Evropske komisije na področju protidobav se lahko protidobave uporabljajo izjemoma, pod določenimi pogoji, in sicer samo v naročilih po 346. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki se nanaša na zaščito bistvenih interesov varnosti države članice. Ker je značilnost trga obrambnih proizvodov še vedno njegova precejšnja zaprtost,

je Evropska komisija leta 2018 sprejela tudi Priporočila o dostopu do čezmejnega trga za poddobavitelje ter mala in srednja podjetja v obrambnem sektorju.

Ob upoštevanju trenutnega pravnega reda, smernic in priporočil Evropske komisije se s predlaganim členom zagotavlja ustrezno obveščanje gospodarskih subjektov v obrambnem sektorju v Republiki Sloveniji o investicijah v Slovenski vojski, ki se v posameznem letu določijo z letnim načrtom, ki ga sprejme vlada. Tak način obveščanja bo gospodarskim subjektom omogočil boljše predvidevanje tržnega razvoja ter morebitno sodelovanje v investicijskih projektih in naročilih.

K 7. členu

Za zagotavljanje učinkovitega nadzora nad izvajanjem zakona je v predlogu zakona določeno, da vlada enkrat na leto poroča državnemu zboru o izvajanju zakona, najpozneje do konca maja za preteklo leto. Tako se zagotavlja tudi nadzor zakonodajne veje oblasti nad nabavo najpomembnejše oborožitve in vojaške opreme za Slovensko vojsko. Pretekle izkušnje pri izvajanju temeljnih razvojnih programov na obrambnem področju glede take rešitve so pozitivne in so zato predlagane tudi v prihodnje. S predlagano rešitvijo se sledi tudi sklepom, ki jih je glede seznanjanja državnega zbora o nabavah najpomembnejše oborožitve in opreme Slovenske vojske sprejel Odbor za obrambo državnega zbora.

K 8. členu

Določen je splošni rok za uveljavitev zakona po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.